

GÉPÉSZET ISMERETEK
EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA
MINTAFELADATOK

Tesztfeladatok**1. feladat****1 pont**

Az alábbi összetett mondat egy állításból és egy indoklásból áll. Írja a mondat utáni kipontozott helyre az alábbi állítások közül annak a betűjelét, amely az összetett mondatra igaz!

„A kézi tehermozgatás szabályainál a jogszabály súlynormákat, súlyhatárokat nem tartalmaz, mert ugyanaz a megterhelés egyéneenként azonos igénybevételt jelent.” .....

- A. Mindkét állítás igaz, és összefüggés van közöttük.
- B. Mindkét állítás igaz, de nincs közöttük összefüggés.
- C. Az állítás igaz, az indoklás hamis.
- D. Az állítás hamis, az indoklás igaz.
- E. Mindkettő hamis.

2. feladat**1 pont**

Javítsa ki a következő mondatot úgy, hogy az állítás igaz legyen!

„Tűz esetén a veszélyeztetettséget, a bekövetkező kár, veszteség súlyosságát, a tűz következtében fellépő további veszélyek mértékét kifejező besorolás a tűzveszélyességi osztály.”

.....
.....
.....

3. feladat**1 pont**

Az alábbi felsorolás közül húzza alá az igaz állítást!

Végezhet-e önállóan munkát, ha nem részesült előzetesen munkavédelmi oktatásban?

- A. Nem, csak az oktatást követően.
- B. Nem, csak ha veszélytelen munkát bízna rám.
- C. Igen, mert azt később is pótolhatom.
- D. Nem kötelező munkavédelmi oktatáson részt venni.

4. feladat**2 pont**

Egészítse ki az alábbi mondatot!

A kockázatértékelés elvégzése ..... és .....
szaktevékenységnek minősül.

5. feladat**1 pont**

Az alábbi felsorolás közül húzza alá az igaz állítást!

Ki határozza meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját?

- A. A munkáltató.
- B. A munkavállaló.
- C. A munkáltató és a munkavállaló együttesen.
- D. A munkavédelmi felügyelet.

6. feladat**1 pont****Milyen baleset a munkabaleset? Húzza alá a helyes választ!**

- A. Minden baleset munkabaleset is.
- B. A munkahelyen történt baleset.
- C. A szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben történt baleset.
- D. A munkavégzés helyétől, időpontjától és a sérült közrehatásának mértékétől függő baleset.

7. feladat**1 pont****Egészítse ki az alábbi mondatot!**

A munkabiztonság az ..... nem veszélyeztető, a biztonságos .....
műszaki, biztonsági, megelőzést célzó követelményrendszerével foglalkozik.

8. feladat**2 pont****Párosítsa az alábbi meghatározásokat a hozzájuk tartozó fogalmakkal!**

- I. Valamely anyag vagy energia kibocsátása a környezetbe.
  - II. A környezet valamely elemének a kibocsátási határértéket meghaladó terhelése.
  - III. A szennyezés a környezet valamely elemének tulajdonságait oly mértékben változtatja meg, hogy azok természetes vagy korábbi állapota csak beavatkozással vagy egyáltalán nem állítható helyre.
  - IV. Meghatározott helyen fellépő szennyezettségi érték, melyet valamennyi forrás kibocsátásainak a terjedés által módosított, összegzett hatása idéz elő.
-
- A. Immisszió.
  - B. Környezetterhelés.
  - C. Környezetkárosítás.
  - D. Környezetszennyezés.

.....

Kifejtős feladatok

1. feladat **2 pont**

Egy összeállítási rajzon a következő illesztési előírást látja: Ø24H7/s6.
 Egészítse ki a jelzett méretre vonatkozó alábbi mondatot!

Az illesztett méret alap..... rendszerben ..... illesztést jelöl.

2. feladat **4 pont**

Sorolja fel az ausztenit 4 jellemzőjét!

.....
 .....
 .....
 .....

3. feladat **7 pont**

Szabványos jelölési rendszerben egy menetjel a következők szerint épül fel:

Tr 28x10 P5 LH 7g 6g

Értelmezze az menetjelben szereplő tagokat!

Az menetjelben szereplő tagok értelmezése:

Tr: .....
 28: .....
 10: .....
 P5: .....
 LH: .....
 7g: .....
 6g: .....

4. feladat **1 pont**

Definiálja acélok hőkezeléseknél a kritikus lehülési sebesség fogalmát!

.....
 .....

5. feladat **4 pont**

Írja le a palástköszörülés mozgásviszonyait!

.....
 .....
 .....
 .....

---

6. feladat

2 pont

Határozza meg az erőpár fogalmát!

.....

.....

Szerkesztést igénylő feladat

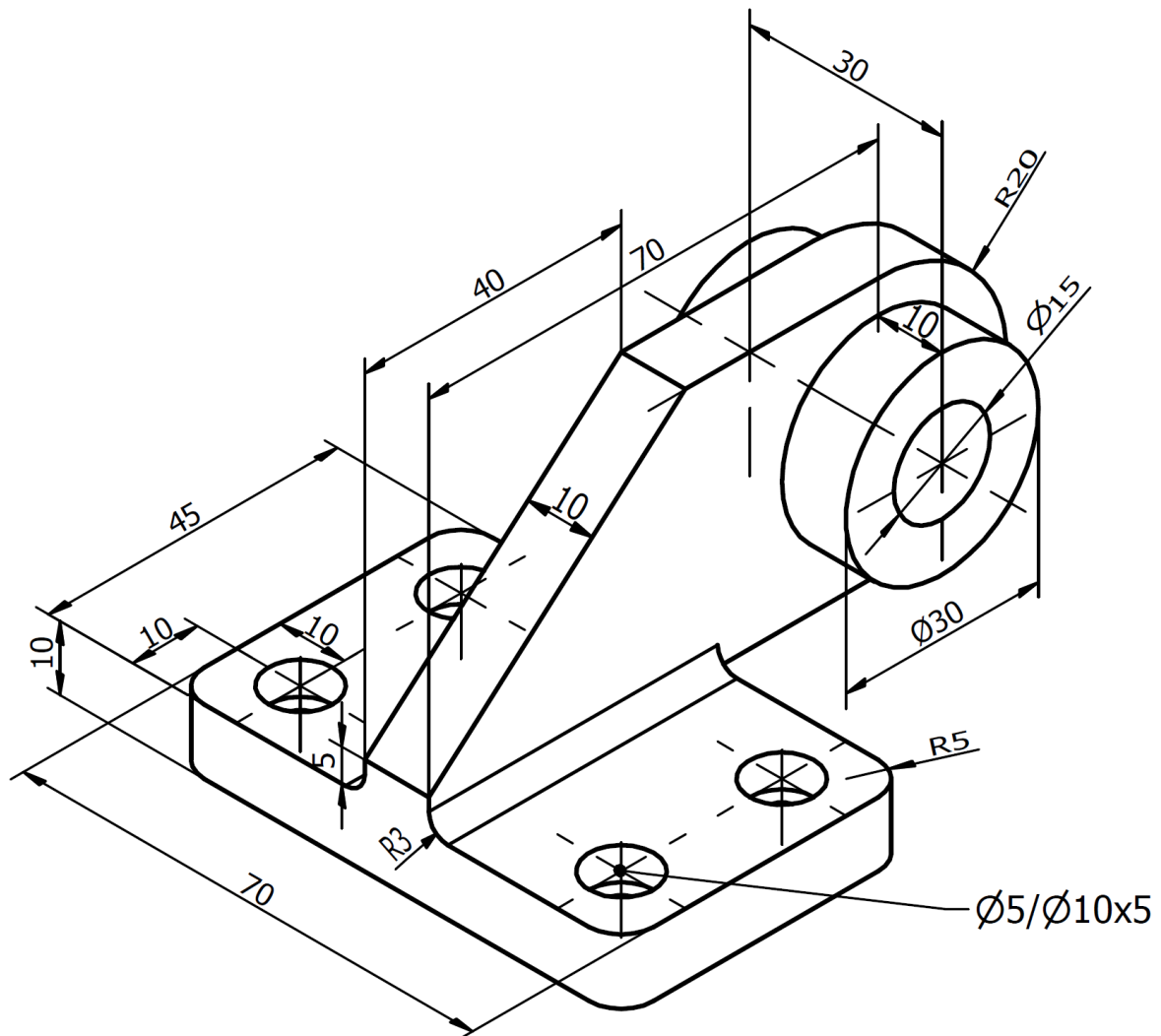
1. feladat

20 pont

Készítse el az alábbi ábrán látható alkatrész méretezett alkatrészrajzát! A rajz elkészítésekor az alábbiakat vegye figyelembe:

- Az $\varnothing 15$ -ös furat tőrésé H7, melynek tőrésnagysága $18 \mu\text{m}$.
- Az alkatrész $\varnothing 15$ -ös furatának és az alsó felfekvő sík lapjának átlagos felületi érdessége $1,6 \mu\text{m}$, a többi felületé pedig $6,3 \mu\text{m}$.
- Az alsó síkfelületre adjon meg $0,02 \text{ mm}$ nagyságú síklapúság tőrést!
- Az $\varnothing 15$ furat tengelyének párhuzamossága az alsó síkfelülethez viszonyítva $0,02 \text{ mm}$ tőrésen belül legyen! A helyzettűrést adja meg a rajzon!

Az alkatrészrajzot a következő oldalra készítse el!

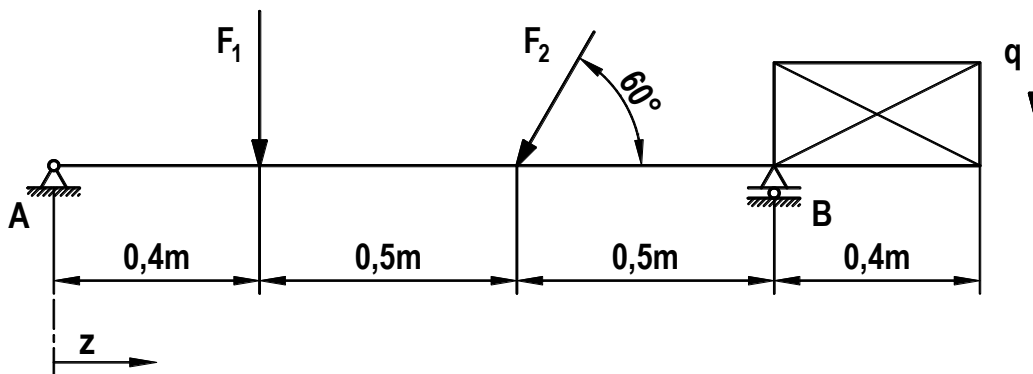

Számítást igénylő feladatok

1. feladat

15 pont

Határozza meg az ábrán látható vegyes terhelésű, konzolos kéttámaszú tartó rögzítési pontjaiban ébredő reakcióerőket! Számolja ki a tartót terhelő hajlítónyomatékokat a $z = 0,4\text{ m}$; $z = 0,9\text{ m}$; $z = 1,4\text{ m}$ -es helyeken! Ezek alapján határozza meg a veszélyes keresztmetszet helyét és a tartót terhelő maximális hajlítónyomaték nagyságát! A számítások során a szerkezet saját tömegéből származó erőhatások elhanyagolandók. A számítások eredményeit három tizedesjegy pontosságra kerekítse!

Adatok:

- a megoszló terhelés intenzitása: $q = 10 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$
- a koncentrált erők nagysága: $F_1 = 2\text{ kN}; F_2 = 5\text{ kN}$

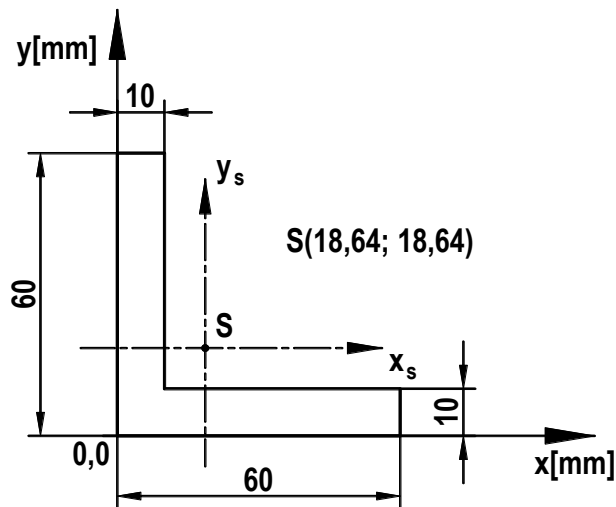
Feladatok:

- a) Határozza meg a megoszló terhelést helyettesítő koncentrált erő nagyságát! (F_Q)
- b) Határozza meg az F_2 erő komponenseit! ($F_{2x}; F_{2y}$)
- c) Határozza meg a reakcióerők nagyságát! (F_A, F_B)
- d) Határozza meg a hajlítónyomatékok értékét! ($M_{(z=0,4\text{m})}; M_{(z=0,9\text{m})}; M_{(z=1,4\text{m})}$)
- e) Határozza meg a méretezéskor figyelembe veendő maximális hajlítónyomaték nagyságát és helyét! ($M_{h_{max}}; z_{M_{h_{max}}}$)

2. feladat

11 pont

Határozza meg az ábrán látható összetett keresztmetszet inercianyomatékát a saját súlyponti x_s tengelyre!

Feladatok:

- Bontsa fel az összetett síkidomot a szükséges számú egyszerű síkidomra és jelölje be azok súlypontjainak ismert helyzetét! (S_1 ; S_2)
- Határozza meg az egyszerű síkidomok másodrendű nyomatékait a saját súlyponti "x" tengelyeikre! (I_{x_1} ; I_{x_2})
- Határozza meg a saját súlyponti "x" tengelyek távolságát az összetett keresztmetszet súlyponti "x_s" tengelyétől! (t_{y_1} ; t_{y_2})
- Számolja át az egyszerű keresztmetszetek inercianyomatékait az összetett keresztmetszet súlyponti "x_s" tengelyére! ($I_{x_{s_1}}$; $I_{x_{s_2}}$)
- Határozza meg az összetett keresztmetszet inercianyomatékát a súlyponti x_s tengelyére! (I_{x_s})

(A számításokat "cm" mértékegységekkel végezze!)

3. feladat

14 pont

Hengeres, 90°-os tengelyszögű csigahajtás geometriai és hajtástechnikai jellemzőinek meghatározása. A hajtásban a csiga a hajtóelem.

A számítások eredményeit három tizedesjegy pontosságra kerekítse!

Adatok:

- a csiga bekezdéseinek száma: $z_1 = 2$
- a csigakerék fogszáma: $z_2 = 100$
- a hajtás modulja: $m = 2,5\text{mm}$
- a lábhézag tényező értéke: $c^* = 0,2$
- az átmérőhányados: $q = 10$
- súrlódási tényező a csiga és a csigakerék között: $\mu = 0,05$

Feladatok:

- a) **Határozza meg a csiga osztóhenger átmérőjét! (d_1)**
- b) **Határozza meg a csiga és a csigakerék legnagyobb átmérőit! (d_{a1} ; d_{ae2})**
- c) **Határozza meg a hajtás tengelytávolságát! (a_w)**
- d) **Határozza meg a csiga osztóhengeri emelkedési szögét! (γ)**
- e) **Határozza meg a súrlódási félkúpszöget! (ρ)**
- f) **Határozza meg a hajtás hatásfokát! (η_z)**

4. feladat

10 pont

Ötvözetlen szerkezeti acélban készítenek átmenő hengeres furatot HSS csigafúróval, előfúrás nélkül. A számítások eredményeit három tizedesjegy pontosságra kerekítse!

Adatok:

- a csigafúró éleinek száma: $z = 2$
- a csigafúró átmérője: $D = 18\text{ mm}$
- a fúró fordulatszám: $n = 480 \frac{1}{\text{min}}$
- az előtolás értéke: $f = 0,15 \frac{\text{mm}}{\text{ford}}$
- a fajlagos forgácsolási ellenállás értéke: *táblázat alapján*

	Anyagjelölés	k [N/mm ²]
1.	C125W1	4100
2.	S235JRG2	2600
3.	34Cr4	5120
4.	X5CrNiMo1810	3310

Feladatok:

- a) **Határozza meg a forgácskeresztmetszetet! (A)**
- b) **Válassza ki a táblázatból a fajlagos forgácsolási ellenállás megfelelő értékét! (k)**
- c) **Határozza meg az egy élre jutó főforgácsoló erő nagyságát! (F_{c1})**
- d) **Határozza meg a főforgácsoló erőt! (F_c)**
- e) **Határozza meg a fúrás nyomatékszükségletét! (M_c)**
- f) **Határozza meg a fúrás teljesítményszükségletét! (P_c)**